

Jog & Fegyver

Ez a szám is olvasói kérdések feldolgozásával foglalkozik, de kissé tematikusabban, mint ahogy eddig megszokták. Nem hivatkozom egyedileg a feltett kérdésekre, hanem inkább összefoglalva adom meg a választ.

Eredetileg azért nem tartottam szükségesnek, hogy a bejelentési kötelezettségek témájáról írjak, mert számomra - aki napi rendszerességgel foglalkozik a hatóságokkal történő levelezéssel- ez a kérdéskör nem mutatott semmilyen problémát. A fegyvertartók jelentős részének annál inkább. Ennek fő okát a nem hatósági jellegű – pl. közüzemi, kommunikációs szolgáltatókkal kapcsolatos - ügyintézés esetében mindenki teljes természetességgel rendezi problémáit e-mailen vagy intézi ügyeit a szolgáltatók call centerein keresztül. Aztán amikor ugyanezt a gyakorlatot megpróbálja érvényesíteni a hatósági, sőt rendőrhatalósági ügyintézés esetén, akkor van a nagy csodálkozás. Illetve nem akkor, hanem amikor kiderül, hogy a kötelező adat bejelentés voltaképpen nem történt meg. Persze jogos a fegyvertartó háborgása, hiszen egyetlen - majd később meghivatkozásra kerülő - jogszabály sem ír elő kötelező írásbeliséget, illetve ez a ritkább megoldás. Ezzel együtt a bejelentési kötelezettség teljesítésének megtörténtét annak kell bizonyítani, aki az adatbejelentésre kötelezett. Azt az eddigi gyakorlat során soha nem sikerült bizonyítani, hogy a fegyvertartó a bejelentési kötelezettségének telefonon tett eleget, illetve azt sem ha a rendőrkapitányság ügyeletén szóban bejelentést tett. Emiatt célszerű ezeket a bejelentéseket írásban megtenni és az iratot postai úton, lehetőleg tértivevényes küldeményként eljuttatni. Persze nem árt a visszaérkezett vételi mellé odatűzni a megküldött adatbejelentő másodpéldányát. Egyedül ez ad biztosítékot arra, hogy a későbbiek során bizonyítható legyen az adatbejelentés megtörténte. A határidők vonatkozásában a Ket. szabályai szerint határidőben történik a bejelentés, ha a határidő utolsó napján a levelet a posta továbbítás céljából felveszi. Ezt a bélyegzőlenyomat fogja igazolni. Mindez független attól, hogy a 253/ 2004 (VIII.31.) Korm. r. 51/A §. lehetővé teszi a bejelentések elektronikus bejelentését, mert erre vonatkozó kialakult gyakorlattal nem találkoztam.

Nézzük tehát a fontosabb bejelentéseket:

A 253/ 2004 (VIII.31.) Korm. r. 38.§.(1) bek. f./ pontja alapján a változást követő 8 napon belül be kell jelenteni a lőfegyver megszerzési engedély kérelemben szereplő adatok megváltozását. Az adatlapon 13 adat található. Ezek közül 5 nem változhat meg. Ez a születési név, a születés ideje, születés helye, anyja születési neve és a személyi azonosító jel. Ezek az adatok utólagosan már nem változtathatók meg semmilyen jogviszony esetén.

Változhat viszont:

- családi és utónév,
- személyazonosságot igazoló hatósági igazolvány típusa és száma
- foglalkozás
- állampolgárság
- ország
- lakóhely
- fegyver tárolóhely
- munkáltató neve és címe

A családi és utónév általában a családi jogállással (házasságkötés, válás) változik. Ha ugyanis valaki ettől függetlenül változtatja meg a családi és utónevét, akkor alaptól ki kell cserélni az összes okmányát és ilyenkor általában nem feledkeznek meg a fegyvertartási engedélyről sem. Ebben az esetben a változás időpontja az anyakönyvezés időpontja

A személyazonosságot igazoló hatósági igazolvány típusa és száma egyrészt akkor változik, ha kicseréljük, vagy ha hagyjuk lejárni és nem váltjuk ki újra. A hatályos jogszabályok szerint a személyazonosságunk igazolására Magyarországon 3 okmány alkalmas, még hozzá egymással egyenértékűen. Ezek a személyi igazolvány, az útlevél és a gépjármű vezetői engedély. Amennyiben ezek változnak a változás időpontja, amikor az igazolványt a postán átvesszük.

Az állampolgárság változásról akkor beszélünk, amikor magyar állampolgárnak megszűnik az állampolgársága, vagy külföldi állampolgár magyar állampolgárságot kap. Itt az irányadó időpont az állampolgárságból való elbocsátás, illetve az állampolgársági eskütétel időpontja.

A lakóhely változás esetén az állandó lakóhely megváltozását kell bejelenteni, ennek időpontja, amikor az okmányirodán a változást bejelentjük.

Fegyver tárolóhely változás, amikor a bejegyzett tárolóhelyről más állandó tárolóhelyre telepítjük át a fegyvert anélkül, hogy az állandó lakóhelyünk megváltozna, vagy más részére a fegyvert átadnánk. Tipikus esete, ha tartózkodási helyet jelentünk be az okmányirodába. Nem kell külön adatbejelentőn bejelenteni, ha lőfegyver átadása történik, mert ez egyben adatbejelentésnek is minősül

A foglalkozás illetve munkahely bejelentési kötelezettség arra vonatkozik, amikor a lőfegyvertartás oka szolgálati lőfegyverre jogosultság. Itt egyértelműen a munkaviszony munkajogi szempontból történő megszűnése illetve a munkahelyen belüli foglalkozás változás időpontja. Azonban itt azt is figyelembe kell venni, hogy a munkavégzési célú lőfegyver esetén az alkalmazási feltétel, vagy a munkakör megszűnése esetén 5 napon belül a lőfegyvert az engedélyező hatóságnak kell beszolgáltatni

Azon szerencsés kevesek, akik önvédelmi célú viselési engedéllyel rendelkeznie évente gyakorló lövészetben kell részt venni és az erről szóló igazolást 253/2004 (VIII.31.) Korm.r. 38.§.(3) bek. alapján a lövészetet követő 8 napon belül meg kell küldeni az illetékes megyei (Budapesti) rendőr-főkapitányság részére.

Az érvényes lőfegyver megszerzési engedéllyel megszerzett lőfegyvert nemcsak bejelenteni, hanem be is kell mutatni 8 napon belül az engedélyt kiadó rendőrkapitányságon, illetve amennyiben a lőfegyver megszerzésére az engedély érvényességi ideje alatt nem került sor, akkor az engedély kiállításától számítottan legkésőbb a 98. napon az engedélyt le kell adni. Amennyiben a lőfegyvertét engedéllyel rendelkezőnek elidegenített, akkor ennek tényét az erre vonatkozó okirattal együtt 8 napon belül kell a rendőrhatóságnak bejelenteni.

Az egészségügyi alkalmasság igazolását illetően nincs a jogszabályban határidő megkötés, de tekintettel arra, hogy az alkalmasság nem a használatra, hanem a birtoklásra vonatkozik, gyakorlatilag nem lehet olyan időpont, amikor a lőfegyvertartó nem rendelkezik orvosi alkalmassággal. A lőfegyvertartási engedély tehát nem úgy működik, mint a gépjármű vezetői engedély.

Ugyancsak nincs határidő szabva a sportlövők esetében a versenyengedély bemutatására sem vagy a sportegészségügyi alkalmasság igazolására.

Amennyiben a sportlövő a lőfegyverének tárolására vonatkozóan erre feljogosított szervezettel szerződést köt, akkor a lőfegyverek és lőszeres tárolásba adását a tárolást végző szervezet igazolásával 8 napon belül köteles bejelenteni és ugyancsak 8 napon belül kell bejelenteni, ha a tárolásból a sportlövő a fegyverét visszavette.

A lőfegyver átadása már nem csupán bejelentési aktus, hanem abban a hatóságnak is aktívan részt kell venni. Az átadási okmányt 4 példányban kell elkészíteni még a lőfegyver átadása előtt. Az okmányon a rendőrhatalóság az átadó és az átvevő felé is igazolja az átadás tényét és ez által legitimálja az engedélyestől eltérő személy részére a lőfegyver birtoklását, tárolását, használatát. A példányok közül egyet az átadó, egyet az átvevő köteles magánál tartani, egy példány az átadó, egy pedig az átvevő rendőrhatalósági nyilvántartási aktáiba kerül.

A lőtereknek is van bejelentési kötelezettségük a 49/2004 (VIII.31.) BM. r. alapján

A 7.§.(4) bek alapján 5 nappal a lövészet előtt kell bejelenteni a gyakorló lövészet idejét, az ott használt fegyverek típusát, jellegét, kategóriáját.

A 4.§.d./ pontja alapján a lőtér üzemeltetési engedélyében szereplő adatok megváltozását 5 napon belül kell bejelenteni

A 4.§.e./ pontja szerint pedig az államhatártól számított 10 km-en belül engedélyezett lőterek esetében a lövészet előtt 5 nappal kell bejelenteni a lövészet idejét az illetékes rendőrkapitányság határrendészeti osztályának.

Vadászatra jogosult a 79/2004 (V.4.) FVM r. 66.§.(2) bek szerint a társas vadásztok (értelemszerűen a következő év február 28.-ig terjedő időszakra szóló) ütemtervét minden év szeptember 30-ig köteles a rendőrhatalóságnak bejelenteni azzal, hogy változás esetén a megváltozott időpontot a vadászat előtt 2 nappal kell bejelenteni

A 34.§.(4) bek alapján 15 napon belül köteles a hivatásos vadász alkalmazásáról és szolgálati helyéről illetve az alkalmazás megszűnéséről köteles a működés helye szerint illetékes rendőrkapitányságot tájékoztatni.

A vadászatra jogosultnak van olyan feladata is, ami nem a vadászatra vonatkozó jogszabályokban, hanem a 253/2004 (VIII.31.) Korm.r-ben került meghatározásra. Ez a kárt okozó vadnak a lakott területen történő elejtésére vonatkozik. Itt írásbeli kérelemmel lehet az ügyet indítani., viszont az engedély kiadásáról a rendőrség köteles haladéktalan tájékoztatást adni a jegyző részére.

A jogszabály ugyan azt is írja, hogy a területileg illetékes vadászatra jogosultat is tájékoztatni kell, ami abból a szempontból érdekes, hogy lakott terület nem minősül vadászterületnek, így igazából nincs illetékes vadászatra jogosult lakott terület esetében.

A 2004. XXIV. tv. 3/C §.(2) bek. szerint a színházi fegyvertartó szervezetnek, amennyiben a fegyverek tárolásával, kezelésével új személyt kíván megbízni, akkor ezt az alkalmazás előtt legalább 30 nappal be kell jelenteni a rendőrhatóságnak. Amennyiben a rendőrhatóság megállapítja, hogy a megbízott személy előélete miatt nem alkalmas erre a feladatra, akkor felszólítja a szervezetet, hogy a megbízást szüntesse meg és ennek 15 napon belül kell eleget tenni és a megbízás megszüntetését a rendőrhatóságnak bejelenteni. Érdekes módon a törvényben gyakorlatilag ez az egyetlen jelentési kötelezettség

A 253/2004 (VIII.31.) Korm.r.38.§.(5) bek. 5 napos határidőt szab meg annak bejelentésére, ha a lőfegyvert, a lőfegyvertartási illetve a lőfegyver megszerzési engedély valaki elveszíti, vagy tőle ellopják. Ezt egyaránt be kell jelenteni az állandó lakóhely illetve az elvesztés vagy eltulajdonítás helye szerint illetékes rendőrkapitányságon. Ugyanez vonatkozik a gáz-és riasztó fegyvertartási (!) engedéllyel rendelkezőre is. Abba most ne menjünk bele, hogy már egy ideje nincs ilyen tartási engedély.

A 49/ 2004 (VIII.31.) BM. r. 12.§.(1) bek. 5 nap határidőt ad arra, hogy akitől a hatóság a lőfegyvertartási engedélyét bevonta – és nem rendelték el az azonnali végrehajtást – azt a hatóságnak leadja. Tehát a 6. napon a lőfegyvertartási engedélynek már nincs hatálya és beáll a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette.

A bejelentések jelentős részét a jogszabály által meghatározott nyomtatványon kell benyújtani, más esetben csak a kötelező adattartalom kerül meghatározásra. Emiatt a www.drbokros.hu oldal, *Fegyver&jog* oldaláról nyitható meg az iratminták és nyomtatványok oldala. Ezzel visszautalok a bevezetőben leírtakra, nevezetesen, hogy a jogszabály lehetővé teszi az adatszolgáltatás elektronikus teljesítését is azzal, hogy amennyiben erre teljes körűen lehetőség lesz, akkor megoldjuk a nyomtatványok és iratminták elektronikus kitölthetőségi lehetőségét is. Az oldalon a bejelentések konkrétan kerültek megfogalmazásra, így nem okozhat gondot azok kinyomtatása, kitöltése és postázása.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd